

Ohje hoitosuhteessa oleville potilaillemme. Varsinais-Suomen hyvinvointialue. Turun yliopistollinen keskussairaala.

Raskaudenkeskeytys, lääkkeellinen hoito kotona

Raskaudenkeskeytys tehdään yleensä lääkkeellisesti kotona, mikäli raskaus on kestänyt alle 10 viikkoa.

Ajan varaaminen raskaudenkeskeytykseen

Voit varata ajan raskaudenkeskeytykseen Varha-sovelluksen kautta tai soittamalla Naistentautien vastaanotoille. **Tee raskaustesti ennen ajanvarausta.**

Käynti Naistentautien vastaanotoilla

Älä käytä sairaalaan tullessasi ilmoittautumisautomaattia vaan ilmoittaudu Naistentautien vastaanotolla (Majakkasairaala 6. krs). Saat ilmoittautuessasi täytettäväksi esitietolomakkeen sekä AB1-lomakkeen, joka vaaditaan raskauden keskeyttämiseksi.

Vastaanotolla varmistetaan raskauden kesto ultraäänitutkimuksella emättimen kautta ja sovitaan ehkäisystä raskaudenkeskeytyksen jälkeen.

Lääkkeellinen hoito voidaan toteuttaa kotona, mikäli raskausviikkoja on alle 10 ja sinulla on apunasi aikuinen tukihenkilö sinä päivänä, kun otat keskeytyslääkkeet kotona. Tarvittaessa keskeytyslääkkeiden anto voidaan ajoittaa siten, että saat tukihenkilön.

Raskaudenkeskeytyksen aloitus

Raskaudenkeskeytys aloitetaan antamalla ensimmäinen keskeytyslääke (Mifegyne®) vastaanottokäynnillä. Lääke valmistele kahden päivän päästä tapahtuvaa kohdun tyhjentymistä. Mikäli oksennat 2 tunnin kuluessa Mifegyne® tabletin ottamisesta, osa lääkkeestä voi jäädä imeytymättä. Ota tällöin yhteys hoitavaan sairaalaan uuden lääkkeen saamiseksi. Raskaudenkeskeytystä ei voi enää perua Mifegyne® tabletin ottamisen jälkeen, koska lääke saattaa lisätä sikiövaurioiden mahdollisuutta.

Lääkkeellisen hoidon toteutus kotona

Täytettävä kohta: **Hoidon toteuttamispäivä** _____

Ota aamupalan yhteydessä ibuprofeenia 600 milligrammaa ja parasetamolia 1 gramma suun kautta. Kipulääkkeitä saa apteekista ilman reseptiä.

Noin tunnin kuluttua kipulääkkeen ottamisesta, **laita 4 Cytotec® -tablettia emättimeen. Ota 3 tunnin kuluttua 2 Cytotec® -tablettia lisää.** Jos runsas verinen vuoto on jo alkanut, ota tabletit suun kautta imeskellen/pureskellen. Verenvuodon mukana tabletit saattavat tulla sulamattomina pois emättimestä.

Lääkkeiden vaikutuksesta kohtu alkaa supistella ja raskausmateriaali poistuu verisenä runsaana vuotona. Vuodon määrä riippuu raskauden kestosta. Keskeytyminen tapahtuu yleensä 2–6 tunnin kuluttua ensimmäisten tablettien ottamisesta.

Kivun hoito

Kohdun supisteluun ja kohdunsuun aukeamiseen liittyy lähes aina kipua alavatsalla, alaselässä ja joskus reisillä. Kipu voi vaihdella lievästä kuukautiskipujen kaltaisesta tuntemuksesta kovaan kipuun. Oireisiin voi kuulua myös pahoinvointia, joskus myös oksentelua, ripulia, huimausta ja päänsärkyä. Oireet helpottuvat raskausmateriaalin poistuttua.

Ota kipulääkettä lisää tarpeen mukaan, esimerkiksi:

- ibuprofeenia 600–800 milligrammaa 1–3 kertaa vuorokaudessa
- parasetamolia 1 gramma 1–3 kertaa vuorokaudessa

Kipulääkkeet voit ottaa yhtäaikaaisesti tai vuorotellen. Älä ylitä vuorokausiannoksia! Kipua voit hoitaa myös liikkumalla, rentoutumalla, lämpöpussilla ja lämpimällä suihkulla.

Keskeytyksen jälkeen

Kipu voi jatkua kuukautiskivun kaltaisena muutamia päiviä. Ota tarvittaessa apteekista ilman reseptiä saatavia kipulääkkeitä.

Jälkivuoto saattaa jatkua 3–4 viikkoa. Vuodon aikana vältä yhdyntöjä, tamponien/kuukupin käyttöä, uimista sekä ammekylpyjä tulehdusriskin vuoksi. Seuraava kuukautisvuoto tulee yleensä 4–7 viikon kuluttua. Kuukautiset voivat silloin olla aiemmasta poikkeavat.

Ehkäisyn aloittamisesta on huolehdittava heti raskaudenkeskeytyksen jälkeen, mikäli uuden raskauden alkaminen ei ole toivottavaa.

Mahdolliset ongelmat ja kontrolliraskaustesti

Ota yhteys hoitavaan sairaalaan seuraavana arkipäivänä, jos vuoto ei ala tai se jää hyvin vähäiseksi. Ota myöhemmin yhteys, mikäli jälkivuoto muuttuu uudelleen runsaaksi tai pahanhajuiseksi, tulee alavatsakipuja tai kuumetta.

Sinun on mahdollista saada **tukea antavaa keskusteluapua perusterveydenhuollosta tai kriisityöntekijöiltämme**. Käytettävissämme sairaalassa on kriisityöhön perehtynyt sairaanhoitaja tai sairaalapappi. Sairaalapapin antama tukikeskustelu ei edellytä kuulumista mihinkään uskontokuntaan. Kriisityöntekijöiden antama tuki lähtee aina sinun tarpeistasi.

Raskauden keskeytyminen varmistetaan sovittuna päivänä kotona tehtävällä epäherkällä raskaustestillä. Saat raskaustestin mukaasi sairaalasta. On tärkeää, että teet sairaalasta saamasi raskaustestin. Muuta rutiininomaista jälkitarkastusta ei tarvita.

Täytettävä kohta: **Raskaustestin päivä** _____

Raskaustesti säilytetään huoneenlämmössä. Avaa raskaustestin foliopakkaus. Poista testin korkki ja virtsaa testin kapeaan päähän tai kasta testin kapea pää puhtaaseen astiaan otettuun virtsanäytteeseen 15 sekunnin ajaksi. Laita korkki takaisin, laske testi tasaiselle alustalle ja aloita ajanotto. Tulos on luettavissa 3 minuutin kuluttua, sitä ei voi enää lukea 10 minuutin jälkeen. Alla ohje tuloksen lukemiseen. **Mikäli testi on positiivinen tai viallinen** ole yhteydessä sinua hoitavaan yksikköön seuraavana arkipäivänä. Testin ollessa negatiivinen raskaudenkeskeytys on onnistunut.

